

Erentzun Ikastola

PRAKTIKAREN BIDEK, GAITASUNAK BARNERATZEN

Bizitzarako oinarriko konpetentziak jorratzea helburu duen Longar proiektua garatu dute Vianako Erentzun ikastolan. Lodosako Ibaialderekin batera aurtengo Nafarroa Oinez festa atontzeaz arduratu den Erentzunera gerturatu gara, ikastolako zuzendari Maite Oterorekin egitasmoaren izaeraz, xedeez eta emaitzez solastatzera.

Eñaut Agirrebengoa Apaolaza

@eagirrebeng

ARGAZKIAK: ERENTZUN IKASTOLA

2008-2009 ikasturtean hasi ziren Vianako ikastolan oinarriko konpetentziak lantzeko proiektua hezurmamitzen. Eki-menari herriko gain altuenaren izena jarri zioten: Longar. Ikasgelan gaitasunak jorratzeko, teoriari beharrez praktikari eman nahi zioten lehentasuna, klasean lorturiko ezagutzak praktikan jarri eta ikasleen ekimena sustatuz.

Lehenengo, EHUKo irakasle eta Didaktikan doktore Jesus Mari Goñiren aholkularitza jaso zuten irakasleek. Maila bakoitzean landu beharreko proiektu edo bateratze-lanak diseinatu zituzten,

eta behin aplikatuta, hobekuntzak txertatzen joan ziren. Hala, 2014an Longar osorik garatzea lortu zuten, berau osatzen duten bateratze-lan edo proiektu guztiak burututa. Ikasleek oinarriko konpetentziak barneratzeko lan praktikakoak dira bateratze-lanak, eta uneon 18 barnebiltzen ditu Longarrek; hots, maila bakoitzeko bi, 3 urtetik 12 urte bitarte -Erentzunek ez du DBHrik-.

Maite Otero zuzendariaren hitzetan, Longar sortu eta garatzea ez da erraza izan, "ikastola batean duzun ohiko lanari lan gehiago gehitzea izan baita. Curri-

culuma eta jarduerak sortu eta moldatu behar izan ditugu, ahalegin handia eskatu digu". Haatik, garbi dauka ahaleginak merezi izan duela. Bateratze-lan guztiak ekoizpen propiokoak direnez, egitasmoa hagitz berezia dela dio: "Erentzungo irakasleek sortutako jarduera eta proiektuetan oinarritzen da Longar, ez ditugu argialetxe batetik hartu. Gure beharrei begira sortu eta egokitutakoak dira. Horrek egitasmoa berezi egiten du. Gainera, ez dute soilik ikasturte jakin batean ikasitakoa aplikatzen, jaiotze zirenetik barneratutakoa baizik".

» **MAITE OTERO, ZUZENDARIA:** "Erentzungo irakasleek sortutako jarduera eta proiektuetan oinarritzen da Longar, ez ditugu argialetxe batetik hartu. Gure beharrei begira sortu eta egokitutakoak dira"

» Lan autonomoari esker konpetentziak garatzen eta jarrera jakin batzuk bere egiten joaten dira. Jarrera horien artean leudeke, besteak beste, autonomia bera, arduraren eraginkortasuna, iniziatiba edota sormena

» Hezkuntza Departamentuak bi bateratze-lan saritu dizkiete: "1. adinetik 3.era", zahar etxerako prestatutako ikuskizuna oinarri, eta "Saski bete barazki", baratze bat planifikatzea helburu

Ikasleek oinarrizko konpetentziak barneratzeko lan praktikook dira bateratze-lanak, eta uneon 18 barnebiltzen ditu Longarrek, tartean zahar etxe batean aurkezteko ikuskizuna prestatzea (goiko argazkian), erabiltzen ez dituzten jostailuak Caritas elkarteari emateko proiektua (eskuinean) eta baratze bat planifikatzea (behean).

Lan autonomia giltzarri

Bateratze-lanetan teoria alboratu eta praktika dago erdigunean: unitate didaktikoetan jasotako eduki eta ezagutzak proiektu errealetara bideratzea da xedea. “Uste dugu edukiak emateak ez duela ezertarako balio, ondoren ez bada praktikan jartzen. Ikasgelan gauza pila bat ikasten dute haur eta gazteek, baina erabili ezean eduki horiek ez dira baliagarriak. Proiektu praktikoekin egoera hori aldatzen saiatzen gara”, azaldu du Oterok. Bateratze-lanak jorratzeko –bi, ikasturte bakoitzean– astebete bana hartu ohi dute, proiektuaren lanketan buru-belarri murgiltzeko. Proiektu horiek garatzerakoan, ikasgaiak, banaka beharrean, metatuta lantzen dira. “Proiektuek hainbat konpetentzia garatzea dute helburu, beraz, ikasgaiak metatu eta hauen arteko mugak lausotu egiten dira. Funtsezkoa da lana diziplinartekoa izatea”.

Proiektuetan arazo eta eginbeharrak testuinguru errealetan planteatzen

zaizkie ikasleei, hauek hainbat esparrutako gaitasunak landu ditzaten, eta azken helburua soziala izan ohi da. Haur Hezkuntzako Lehen Mailan, esaterako, erabiltzen ez dituzten jostailuak Caritas elkarteari ematen dizkiote proiektuetako baten amaieran. “Umeak urratsak ematen joaten dira, helburua bete arte. Ikasleentzat metodologia oso motibagarria da. Zerbait zerbaitetarako egiten dute. Ez karpetan gordetzeko, baizik eta zerbait baliagarria egiteko”.

Proiektuak talde-lanean gauzatzen dira, baina aldi berean lan autonomia eskatzen dute. Taldearen barruan kide bakoitzak bere zeregina dauka, modu autonomoan burutuko duena. Ikasleek beren lana portfolio edo karpeta batean gordetzen dute, eta hori da geroa ebaluatuko dena. Oteroren aburuz, lan autonomoari esker konpetentziak garatzen eta jarrera jakin batzuk bere egiten joaten dira. Jarrera horien artean leudeke, besteak beste, autonomia bera, ardura, eraginkortasuna, iniziatiba edo-

ta sormena. “Haur Hezkuntzan hasten gara Longar aplikatzen, ondoren ikasleak jarrerak garatuz joan daitezten. Egitasmo honi esker, agerikoa da ematen den garapena. Oso positiboa da, jarrera horiek ikastetxetik kanpoko bizitzarako ere balio dutelako”.

Hiru fase

Bateratze-lanak hiru fase ditu: hasiera, garapena eta bukaera. Hasierakoan jarduerak azaldu eta testuinguruan kokatzen dira, landu nahi diren konpetentziak aurkeztearekin batera. Ondoren gaiaren edo egoeraren garapena dator: eman beharreko urratsak eta erabili beharreko baliabideak <http://longar.nieikastolak.com> web orrian dituzte ikasleek. Azkenik, amaierako jarduerak egiten dituzte, lana baloratu eta portfolioa osatzeko. Karpeta horretan konpetentzien ebidentziak bilduko dituzte ikasleek, kasuan kasuko proiektuak eskatzen dituen gaitasunak zein neurritan berenganatu dituzten erakusteko.

Erabiltzen ez diren jostailuei buruzko proiektua hartuko dugu berriz ere adibide: lehenik gaiaren aurkezpena eta aurre-egagutzen erreposoa egin da; ondoren ikasleek gutun bat –denen artean adostutakoa– bidali diete senideei, jostailu eske; behin jostailuak jasota, gaika sailkatu dituzte; horren ostean Caritasekin harremanetan jarri dira, jostailuak eman behar dizkietela jakinarazteko; eta amaitzeko, jostailuak eraman, egindako lana aurkeztu eta egindako ariketekin portfolioa osatu dute.

Bide horretan guztian, zer funtzio dute irakasleek? Bada, Erentzungo zuzendariaren esanetan, irakasleek batik batik gidari lana egiten dute. Dena den, “ikasleen adinaren arabera irakasleen rola ezberdina izan ohi da. Oraindik irakurketa menperatzen ez dutenean, irakasleak laguntza eskaini behar die, baina adinean gora egin ahala, lana gero eta autonomoagoa da. Zer egin behar duten azaltzen zaie ikasleei, eta ondoren proiektuak euren kasa gara-

ZORTZI OINARRIZKO KONPETENTZIA ETA BOST OROKOR

Hauexek dira Longarrek jorratzen dituen oinarrizko konpetentziak:

1. Hizkuntza komunikaziorako gaitasuna.
2. Matematikarako gaitasuna.
3. Zientzia, teknologia eta ingurumenaren zaintzarako gaitasuna.
4. Informazioaren tratamendua eta gaitasun digitala.
5. Gaitasun soziala, eta aisialdirako, kontsumo arduratsurako eta osasunaren zaintzarako gaitasuna.
6. Gaitasun kultural eta artistikoa.
7. Ikasten ikasteko gaitasuna.
8. Autonomia, ekimen pertsonala eta garapen emozionala.

Euskal curriculumean zehazten diren gaitasun orokorrak ere kontuan hartzen ditu proiektuak: ikasten eta pentsatzen ikasi, komunikatzen ikasi, elkarrekin bizitzen ikasi, norbera ikasten ikasi, eta egiten eta ekiten ikasi.

tzen dituzte”. Horrez gain, behatzaile ere badira irakasleak, ebaluazioaren zati bat eurei dagokielako. Beste zatia, ikasleek euren buruaz egindako auto-ebaluazioa da.

Lan onari aitortza

Maite Oterok dioenez, “proiektuak ohiko klaseak baino dibertigarriagoak dira ikasleentzat. Metodologia oso dinamikoa da, eta hori asko gustatzen

zaie. Gogotsu aritzen dira. Gainera, konturatu ere egin gabe gauzak ikasten dituzte”. Longarren emaitza onak ikusirik, Hezkuntza Departamentuak bi bateratze-lan saritu dizkie, “1. adinetik 3.era” eta “Saski bete barazki”. Lehenengoan, 11-12 urteko ikasleek ikuskizuna prestatu dute zahar etxe batean. Bigarrenaren kasuan, 8-9 urteko ikasleek baratze bat aurrera eramateko beharrezko planifikazioa egin dute. “Ekimen hauek arrakasta handia izan dute eta sariak eragindako lan guztiaren aitortza dira. Norabide onean goazela erakusten dute”.

Lizarrako Ikastolan ere badute oinarrizko konpetentziak garatzeko proiektua, Ubagua, eta bi ikastetxeek harremana mantentzen dute, esperientziak trukatzeko. “Bi zentroetan ikusi dugu metodologia honekin ikasleek eta irakasleek gozatu egiten dutela. Haiek 12 urtera arte garatu dute proiektua, DBH ere eskaintzen baitute, eta emaitza oso positiboak eskuratu dituzte”.

Longarri esker ohiko klaseak lantzeko ikuspegi berria dutela nabarmendu du zuzendariak, askoz ere praktikoa: “Konpetentziak lantzerako orduan eraginkorrak izateko, unitate didaktikoak ere ikuspegi praktikotik lantzen saiatzen gara. Herriarekin edo inguruko gauzeekin loturiko gaiak jorratzen ditugu, azalpenak horren trinkoak izan ez daitezten”. Bere ustez, hezkuntza ulertzeko modu hori apurka errotzen joan beharko litzateke: “Gu ez ginen kapritxo batengatik hasi. Ikerketak argi mintzo dira, eskola uztearen portzentajeak oso dira altuak, ikaskuntza birpentsatu behar da. Eta Longar bezalako ekimenek aldaketari atea zabaltzen diote”. ■

**Kalitatea da
gure produktuen
ezaugarri nagusia!**

**BISITA EZAZU
GURE DENDA**

Industrialdea B 7-8 partzela

**ABLITAS · Nafarroa
KOSTAPREZIOAN**

conservas artesanas
maría Jesús

www.conservasartesanas.com